

— Čitavnica naša ni samo hiša za kratek čas, hiša je tudi milodarna. Po sprožku častite gospodičine J. Orlove, ki je v Švajci videla lepo napravo, se je združilo mnogo gospá in gospodičin, da se bojo shajale vsak petek v dvorani čitavničini in ondi delale za uboge otroke obleko, ki se jim bo o Božiču podarila. Ker pa se šivati ali plesti more le tadaj, ko je gradiva (materiala) za to, je vsakemu dobrotniku lepa prilika dana, pripomoči temu milodarnemu početju.

— Prvi „Sokolov“ večer v saboto je bil zeló zanimiv po humorističnem govoru, pesmah in godbi. Gospod Fr. Ravnikar ga je izvrstno vredil. Sklenilo se je, da se vsaki sokolski večer bere en list šaljivega tednika „Brenceljna“, kterege vrednik je dotični rednik, in da se zadnji dan leta napravi velika veselica.

— Naš rojak, slavni skladatelj Davorin Jenko, bivši vodja pevskega društva v Pančevi, se je preselil v Beligrad in bode vodja tamošnjemu pevskega društvu.

— Naznanile so se nam pritožbe, da se neki gosp. profesor na ljubljanski gimnazii pečá z domačim podučevanjem gimnazijalcev, s katerim bi si sicer učenci viših razredov košček kruha prislužili, kterege v sedanjih revnih časih zeló potrebujejo. Je li so te pritožbe gotove ali ne, ne vemo; ako pa so, se nadjamo, da bode sl. ravnateljstvo odpravilo to razvado, ktera je menda tudi v gimnazijskih šolah zoperpostavna; saj v sporočilu nekdanje naše niže realke 1858. leta med višimi ukazi pod štev. 8 strani 25 je od besede do besede to-le brati: „Die Ertheilung des Privatunterrichtes durch einen Realschullehrer an seine eigenen Schüler gegen Bezahlung oder anderweitigen Entgelt, welchen Namen man ihm auch beilegen wolle, wird als unzulässig erklärt mit h. k. k. Unterrichts-Ministerial-Erlasse vom 27. März 1858, Z. 3265, und k. k. Landesregierungs-Eröffnung vom 7. April 1858, Z. 6662.“

— Osupnila vsacega je novica, da naš rojak gosp. prof. Tušek, zdaj učitelj na viši realki zagrebški, ki je prosil na naši viši realki učiteljstva, je ni dobil, kajti izvoljen je na to mesto Salzburgčan g. Wastler, dozda le suplent, ki ne besedice ne razume slovenskega jezika. Vsak ugibuje, kako je to mogoče, ker sta bila samo ta dva kompetenta. Ker tu ne gré več za osebo, ampak za princip, ima deželni zbor novo gradivo o šolskih zadevah.

— Kakor se nam iz Trsta piše, gré gosp. Fabjanova ladija v Vera-Kruc 30. dne t. m. Kdor ima kaj za Mehiko, naj pošlje kmali v Trst.

— Danes zvečer je v gledišču med drugim deklamacija „O zvonu“, ki jo je v slovenski jezik predstavil slavni Koseski. Govoril bo en del g. H. Pen, en del pa za to posebno naprošena častita gospodičina Pr., — različne situacije pa, ki jih opisujeta govornik in govornica, se bojo kazale v 4 živih podobah, ki jih je po národni naši opravi vredil pl. Goldenstein (namreč 1. svatba, 2. pogreb, 3. predilnica, 4. punt). Med šaloigro „Mentor“ in to deklamacijo gode orchestero overturo po slovenskih narodnih pesmah. Tako se bo zopet slišala domača beseda v gledišču, in, kakor radostni pričakujemo, v prav vredni predstavi. Gospodu Penu pa, ki nam napravi veseli večer in na čigar korist je ta večer, želimo, da bo gledišče čez in čez polno.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Deželni zbor v Zagrebu se začne 12. dne t. m. On je tedaj prvi zbor, ki prične kolo prerojstva Avstrije; on je zbor, v čigar rokah je največ, da pade dvalizem ali se uživoti; slovanski narodi Avstrije gle-

dajo na-nj kot rešnika svojega. Hrvaški dvorni kancelar Mazuranić je odstopil; podmaršal Kusević je izvoljen začasni upravitelj hrvaške dvorne kancelarije. General sam pravi, da se nikoli ni bavil s politiko, in „Domobran“ pravi, da ga Hrvati štejejo med Magjarone. Ni tedaj čuda, da je silno osupnilo to imenovanje vso narodno hrvaško stranko. „Kocka je pala!“ — pravi „Domob.“ — dvalizem čedalje bolj trka na vrata hrvaška; naj mu jih nikakor ne odpre zbor zagrebški! — Dve novi postavi je razglasilo c. kr. ministerstvo: eno, ktera upravstvo jetnišnic izročuje ministerstvu pravosodja, drugo, ktera zadeva take naprave, ktere izposojujejo denar, in ki bode posebno hranilnicam na dobro. Obé napravi ste hvale vredni. — Čehi in Poljaci so se porazumeli v svojem programu; vsi so zoper nepošteno blodenje „Czasovo“, ki je s pošastjo „svojega“ panslavizma hotel svet strašiti.

Denarni zapisnik Matičini.

Novi udje:

a) kot ustanovniki:

Gospod Lužnik Valentin, notarski pisar v Tominu	50	gold
„ Kopitar Mihael, kurat v Erzelji, prestopil je izmed letnikov med ustanovnike ter plačal	18	„
„ Nakus Jožef, kurat na Planini pri Ipavi, prestopil izmed letnikov med ustanovnike ter plačal	18	„

b) z letnim doneskom:

Gospod Muzi Peter, posestnik v fari sv. Ožbolta pri Jezeru na Koroškem	2	„
„ Kete Jožef, strojar v Ipavskem trgu	2	„
„ Bajc Jožef, kmetovavec v Višnjah pri Ipavi	2	„

92 gold.

Z doštetimi poprejšnjimi 1586 „

Skupaj 1678 „

Stari udje, ki so plačali za 2. leto:

a) ustanovniki:

Gg. Arce Rajmund, Grabrijan Juri, Hiti Luka, Jeran Luka, Koder Matej, Frjančič Jožef, Erjavec Matija, Lampe Anton, Ložar Gregor, Robič Luka (tudi za 3. leto) = 122.
--

b) Letniki:

Gg. Pečar Janez, Petrič Blaž, Štupar Janez, Košir Jakob, Tomažič Janez, Barle Jožef, Šraj Valentin, Vrtovec Filip, Štupica Nace, dr. Spazzapan Štefan, Jugovic Anton (za 1866. leto), Vra ukar Štefan = 181.
--

V Ljubljani 7. novembra 1865.

Dr. Jer. Zupanec.

Listnica vredništva. Gosp. V. T. v K: Ne zamerite, da — kakor uni dopis — tako tudi mnogo drugih misli o mesticu Vašem; ako svet nič ne sliši, misliti mora, da nič ni. Zato smo radi vzeli Vaša razjasnila, izpustivši le osebnosti, ktere, če tudi resnične, nikdar niso pravo pravdino sredstvo; kaj more sin zato, ako se o če piše tako? itd.

Popravki. V dopisu iz Kamnika v poslednjih „Novicah“ na strani 360. namesti 23. julija beri: že 23. julija 1864, in namesti gosp. Dolenuc beri gosp. Debevcu.

Kursi na Dunaji 7. novembra.

5 % metaliki 65 fl. 15 kr.	Ažijo srebra 107 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 69 fl. — kr.	Cekini 5 fl. 25 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 6. novembra 1865.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 3 fl. 96. —
banaške 3 fl. 96. — turšice 2 fl. 54. — soršice 2 fl. 87. —
rež 2 fl. 72. — ječmena 2 fl. 20. — prosa 2 fl. 72. — ajde 2 fl. 44. — oves 1 fl. 75.